

Virtutis Solidæ Præcipua Impedimenta, Subsidia, Et Incitamenta

Commentationibus Illustrata, Omnium Usui Aptatis. Quæ Servire Insuper
Poterunt Pro Argumento Concionum: Uti Et Considerationum Tempore
Exercitiorum; præsertim verò pro gemino sacræ collectionis triduo; prout
ex subjectis hunc in finem elenchis patet. [...] Partes Tres

Impedimenta

Bellecius, Aloysius

Ratisbonæ [u.a.], 1755

§.III. De triplici in ejus curaratione admitti solito errore.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55524](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55524)

Et ſic miſer diverſas in partes diſtra-
ctus, dum cuilibet ſervio, omnibus
mancipor.

At fixum eſt, poſthac cum Bernar-
do, quantum valeo, & ego reſiſtam; re-
nitar, quantum juvor. O Domine JEſu!
tibi me defendam; quia tui me juris eſſe
agnosco. Veni ergo, Domine! diſperge
illos in virtute tua. Tu ſolus regnabis in
me, quia tu es ipſe Rex meus & DEUS
meus. (q) Da, ut agnita dominantis
mihi affectionis ſumma nocendi vi,
tandem aliquando, adhibitis aptiori-
bus induſtriis, eandem ſedulò dete-
gam, & conjuratis viribus exſtirpare
contendam.

§. III.

*De triplici errore in curanda do-
minanti affectione admitti ſolito.*

Hucusque motionis animo impe-
rantis noxiam vim ob oculos po-
ſui, ejus dignoſcendæ ſubſidia in lu-
cem

(q) Idem ibidem.

cem protuli, in idque multo conatu incubui, ut te ad inferendum illi bellum animarem, armaremque. At ecce! triplex inimicus piis se votis opponit, nempe 1. ignorantia mali, 2. desperatio curæ, & 3. neglectus aptiorum remediorum. Hi tres modò hostes viritim sunt debellandi, ut omnis obtentus dominans vitium impugnandi, penitus concidat.

I. Inprimis aliquos reperire est, qui nolunt intelligere, ut bene faciant: (a) I. Ignorantia mali. qui horrent venire in notitiam morbi, ne medelam adhibere cogantur: quibus ipsum etiam malum nihil est mali: defectus, quos alii passim in eis notant, soli ipsi ignorant; quin imò ita obscuratum est insipiens cor eorum, (b) ut rebelles rationi appetitus etiam asylo beent, & justitiæ clypeo tutentur. Ad illorum verba si attendas, nemo iis demissior, mansuetior, liberalior nemo; cùm tamen, oppositi his virtutibus, nævi in iis principatum obtineant. Illis si fidem habeas, nul-

M 4

lo

(a) Psal. 35. v. 4.

(b) Rom. 1. v. 21.

lo vitio magis carent, quàm quo maxime laborant: quod revera est ira, ambitio, avaritia, libido, invidia; id ab iis zelus, æquitas, parsimonia, levitas, religio nominatur. Et hoc primum est noxæ regnantis propugnaculum, scilicet affectata, ut ajunt, ignorantia mali. Unde fit, ut, cum morbus ignoretur, nec de medela provideatur; sicque ægritudo, novis indies incrementis aucta, omnem denique medicinam respuat.

Discute jam conscientiæ tuæ fibras, & vide, an non etiam tu, reus cum sis, infontem te tibi met ipsi mentiaris? An non ab illa affectione, quæ tamen tibi reginæ instar imperitat, immunem te judices, imò & jactes? vel si proditam suam dissimulare haud amplius queas, an non ei fictæ pietatis fucum inducas?

Age, lynceis oculis animi latebras excute, & explora, an non etiam tu certum quemdam murmurandi, alios culpandi, eisque detrahendi pruritum,
discip-

disciplinæ studium reputes? An non illam supra alios eminendi, naturæ dotes ostentandi, famamque captandi sollicitudinem, salutis alienæ, & DEI gloriæ zelum esse prædices? An non illam laborum fugam, commodorum appetentiam, molestiarum aversionem providam in curanda valetudine prudentiam nomines? & sic de aliis.

Ita si est, *mentita est iniquitas sibi.*
 (c) O miseri! quicumque id agitis, ah! *decipitis animas vestras,* (d) *fallentes vosmet ipsos.* (e) *Adhuc cæcatum habetis cor vestrum, & oculos habentes non videtis.* (f) *Verum hora jam est nos de somno surgere,* (g) tamque crassas ignorantia tenebras infusa luce dispellere. Proin hodie adhuc falso veri larvam, & malo boni pallium detrahimus; absterfaque omni cerussa, vitium solaribus radiis expositum, genuino obtutu contemplemur, ejusque detectam malignitatem totis viribus execremur.

M 5

II. Al-

(c) Pſal. 26. v. 12. (d) Jerem. 37. v. 8.
 (e) Jac. 1. v. 22. (f) Marc. 8. v. 17. (g)
 Rom. 13. v. 11.

II.
Desperatio
cura.

II. Alter inimicus, qui nostri capitalis morbi sanationem impedit, est curæ desperatio, quæ pusillo animo suam originem debet; sunt enim, quibus rebelles hi motus apparent esse *monstra quadam de genere giganteo, quibus comparati sibi locustæ videntur.* (h) Qui illud ipsum sibi occinunt, quod Saul Davidi: *non vales resistere Philisthæo isti, nec pugnare adversus eum, quia puer es; hic autem vir bellator est, ab adolescentia tua tibi dominari assuetus.* (i)

Quin imò, mutuato à SS. Patribus clypeo, suam hanc desidiam tutari conantur, objectando illud S. Cyrilli effatum: *fieri non potest, ut insitam carnis concupiscentiam eradiceamus.* (l) Nec non illud SS. Dorothei, Leonis, & Hieronymi, quorum hæc sunt verba: *haud possibile est omni carere passione.* (m) *Nullis illecebris commoveri, non est hujus vitæ.* (n) *Impossibile est, perturbationum*
inerti-

(h) Num. 13. v. 34. (i) 1. Reg. 17. v. 33.
(l) Lib. adversus Antropom. c. 1. in Beati mites.
(m) Dorothei. Serm. seu Doctr. 1. (n) S. Leo
Serm. 3. Quadrag.

in iis carere quempiam. (o) His obtentibus ejusmodi vecordes animæ suam hac in re socordiam palliare contendunt.

Verùm enimvero ô boni! *cor vestrum phantasias patitur.* (p) Equidem his Patrum oraculis assentior & ego. Fateor cum S. Dorotheo: *haud possibile esse omni carere passione.* At notanda sunt pariter, quæ mox subjungit sententia: *non operari autem illas, hoc utique non impossibile est.* Profectò est, ut dicit, ait Bernardus: *velis, nolis, intra fines tuos habitabit Jebusæus.* At verò, licet is exterminari non possit, attamen subjugarì potest. (q) Licet *passiones totaliter non possint tolli,* (inquit Aquinas) *possunt tamen ordinari.* (r)

Nam (ut bene advertunt SS. Dorotheus, & Augustinus) *aliud est peccatum, aliud affectus:* (s) aliud sensus, aliud consensus. Jam verò commoveri teste Chrysofostomo, pravoque motus
fenti-

(o) S. Hieronym. in c. 69. Isaiæ. (p) Eccl. 34. v. 6. (q) Serm. 58. in cant. (r) 1. p. q. 95. a. 2, ad 3. (s) Dorotheus, loc. cit.

sentire, *malum non est; sed irrationabiliter commoveri, (t) iisque consentire, id crimen, hoc scelus est. Porro illud prius humanas vires excedere ultrò admittimus. At verò etiam hoc posterius easdem superare, hoc inficias imus. Licet enim Gentium Doctor Paulus queratur, se videre aliam legem in membris suis, repugnantem legi mentis suæ; (u) tamen alibi addit: castigo corpus meum, & in servitutem redigo. (x)*

Proin secundùm mentem Chrystomi subigenda sunt, ac domanda nostræ à ratione magis alienæ ac belluinæ affectiones, earumque dominatus rationi committendus. At quomodo fieri potest, dicit aliquis, ut belluinam affectionem quis subigat? quid ais mi homo? (prosequitur idem S. Præsul) en! leones subigimus, eorumque animos cicures reddimus; & dubitas, an affectionum feritatem ad mansuetudinem possis traducere? ergone id efficere nequeas tua in anima, quod perficis

(t) Hom. 6. de laud. Pauli. (u) Rom. 7. v. 23.
 (x) 1. Cor. 9. v. 27.

ficis in bellua ratiocinationum experte? in anima, inquam, ratione prædita, DEI timore impulsæ, divinis gratiis adjuta. Ne, quæso, hos prætextus & excusationes prætendas. Hæc Chrysostronus. (y)

Itaque confide in DEO, (z) & inde veniet auxilium tibi. (aa) Nam anima, ait Bernardus, innixa supra dilectum suum, iram, metum, cupiditatem & gaudium veluti quadrjugum quemdam animi currum bonus auriga reget, & in captivitatem rediget omnem carnalem affectum. Et quid ni? Nam possibile sunt omnia, innitentem super eum, qui omnia potest. O quantæ fiducia hæc vox est: omnia possum in eo, qui me confortat! Cum ergo omnipotentes sint omnes, qui sperant in eum, & omnia possibile sunt credentem; cur solus tu appetentiæ dominatrici curationem desperes? (bb) Itaque pusillanimes hæc diffidentis animi excute curas. Spera in DEO, (cc) & in eo cum Davide transgredieris murum. (dd) Ago.

(y) Serm. 2. in Gen. (z) Eccli. 11. v. 22.
(aa) Psal. 120. v. 1. (bb) Serm. 85, in Cant.
(cc) Psal. 42. v. 5.

(dd) *Agonizare pro anima tua, & usque ad mortem certa, & DEUS expugnet pro te inimicos tuos.* (ee)

III.
Neglectus
aptiorum
remedio-
rum.

III. Tertius adversarius, optatam impediens victoriæ palmam, est neglectus aptiorum remediorum ac genuinæ methodi, principale hoc vitium impugnandi. Res nobis est cum antagonista vaferimo, qui teste Ambrosio prius explorat nostra arma, & dein primum acuit sua tela. (ff) Prius omnium discutit consuetudinem, (Leonis Papæ oraculum est) ventilat curas, scrutatur affectus, & ibi causas querit nocendi, ubi quemque viderit studiosius occupari. Nam, ut sagax est, optimè novit, cui adhibeat astus cupiditatis, cui illecebras gula ingerat, cui apponat incitamenta luxuriæ, cui infundat virus invidia. Novit, quem morosè conturbet, quem gaudio fallat, quem metu opprimat, quem admiratione seducat. (gg) Verbò: externas tentationes interiori animæ statui

(dd) Psal. 17. v. 3.

(ee) Eccl. 4. v. 33.

(ff) L. 1. de Offic. c. 4.
Nativ.

(gg) Serm. 7. de

rui dextrè accomodat, semperque modo magis periculoso ac debiliori ex parte eandem impugnat, ut eò faciliùs eam in ruinam præcipitem det. Talis ergo inimicus noster cùm sit, à nobis pariter aptior pugnandi methodus usurpanda, spicula magis idonea feligenda, efficaciora pugnae subsidia erunt adhibenda. Sunt autem sequentia.

I. Primum in eo consistit, ut ipsis appetituum initiis mox obsistas, eosque quamprimum ac rebelle caput in altum extulerint, herili dominatu ocyus reprimas, ac refrænes. Chrysofostomi hoc monitum est dicentis: *quando parvam animi perturbationem susceperis, ne eam neglexeris, quod parva sit; sed considera, quanta mala parere possit, nisi mox supprimatur.* Id quod paulò post apta similitudine declarat, ita disserens: *sicut enim, ait, si in domo parum aliquid stuppæ accensum viderimus, mox conturbamur, tumultum movemus, & ad sopiendum ignem utut modicum citè accurrimus; quia nempe non initium attendimus, sed ex initio finem funestásque*

que sequelas consideramus; (hh) ita quoque eadem prorsus diligentiam harum motionum primordiis occurrendum erit; cum etiam ibi omnis pariter morula summè noxia sit ac periculosa.

Id autem qui præstiterit, is & citius & promptius inimicum prosternet, ac optata tranquillitate potietur; uti nobis sponsor est S. Dorotheus, sic scribens: *qui in principio vim sibi fecerit, atque pugnando perstiterit, multum sanè proficiet, & deinceps pace bona & quiete perfruetur.* (ii) Contrà verò, qui secus egerit, qui primos hos motus inolescere permiserit, parvasque has viperas corde imprudens foverit, is tam parum illæsus evadet, ac ille, qui ignem sinu recondit. O improvide! ait Salomon, *nunquid potest homo abscondere ignem in sinu suo, ut vestimenta illius non ardeant?* (ll) Jam autem quid aliud sunt hæc appetitionum initia, quàm tenues scintillæ, magnum minitantes incendium? & has tu gliscere sinas?

apage

(hh) In Psal. 6. (ii) Serm. 10. (ll) Prov. 6. v. 27.

apage tam immanem vecordiam. Potius quamprimum ac se movere inceperint, mox eas victrici calce prote-
ras, volo, extinguasque.

2. Alterum rebelles appetitus edo-
mandi remedium in eo est positum,
ut occasiones, quibus effervesce con-
sueverunt, vigili oculo provideamus,
ac contra eorundem assultus nos præ-
vio munimine obarmemus. Salubre
hoc consilium suggerit S. Ambrosius:
*cavere debemus, inquiens, ne in pertur-
bationes prius incidamus, quam animos
nostros ratio componat. Exanimat enim
mentem plerumque aut ira, aut dolor, aut
formido; quia improvise percellunt ictu.
Ideo prevenire pulchrum est cogitatione,
ne mens imparata repentinis infestetur
commotionibus.* (mm)

Hujus industriæ efficaciam ipse Se-
neca, solo lumine naturali illustratus,
agnovit, dum ait: *hostium adventus
illos solum prosternere, quos inopinato oc-
cupat. At qui futuro se bello ante bellum*

Pars I.

N

para-

(mm) L. 1. Offic. c. 1.

paraverunt compositi, paratique: primum, qui tumultuosissimus est, ictum fortiter excipiunt. (nn) Tela enim, quæ, dum advolant, observantur, provido corporis flexu facile declinantur. Ne ergo improvisò te feriant, erunt priùs sedulò prospicienda.

3. Modum quod attinet & ordinem, in ipso conflictu tenendum, id cum primis curandum erit, ut pugnam auspicemur à debellanda principaliori affectione fortiori que vitio. Documentum hoc authorem habet Abbatem Serapionem, quem Cassianus sic loquentem inducit: talis latebras sui cordis perlustret, & seligat sibi illam, quam inter reliquas perspexerit diriorum, atque adversùs eam specialius omnia spiritùs arma commoveat: & ita semper, validioribus superatis, celerem de residuis habebit facilem que victoriam; quia & mens triumphorum processu reddetur fortior, & infirmior pugna succedens, promptiorem ei faciet proventum præliorum; ut fieri solet

(nn) De consolat, ad Helvi, cap. 5.

solet ab iis, qui coram regibus mundi hujus cum ferocibus congregari bestiis præmiorum contemplatione consueverunt. Hi enim illas feras, quas fortiores robore, vel feritatis rabie diuiores conspexerint, adversus eas primæ congressionis certamen arripiunt; quibus extinctis, dein reliquas, quæ minùs terribiles minùsque vehementes sunt, exitu faciliore prosternunt. Eodem modo etiam vitia semper robustiora primo loco sunt impugnanda; his enim superatis, infirmiora postmodum promptiùs expugnabuntur. (oo)

Alterum, quod huc pertinet, documentum in eo versatur, ut præcipuæ primarii appetitûs seu vitii causæ ac scaturigines investigentur, atque è medio tollantur. Id denuo docet idem Abbas Serapion apud Cassianum, hac similitudine usus: *sicut enim faciliùs cujuslibet arboris noxia latitudo ac proceritas exarescit, si antea radices ejus, quibus innititur, vel nudatæ fuerint, vel*

N 2

succ-

succisa. Et sicut infestantes humores aquarum continuò siccabuntur, cum earum generator fons, ac profluentes venæ solerti industria fuerint obturata; (pp) ita & prævalentes pravi affectus facili negotio domabuntur, si detectas eorum causas ac radices generosa manu sustuleris. Quam ob rem (uti instruere pergit idem auctor) ut acedia vincatur, prius tristitia, unde illa profluit, superanda est; & ut tristitia propellatur, ira, quæ tristitiam parit, prius extrudenda est; & ut extrudatur ira, philargiria, id est, auri & honorum cupido, calcanda est; utpote quorum jactura iracundiæ flammam succendit; & sic de reliquis; subtractis enim causis profluentes inde affectus sua sponte deficient, & extinctione præcedentium residuæ passiones absque labore marcescent. (qq)

Hac ratione funiculus ille triplex, qua demon nos dominantis appetentiæ mancipatos tenet, nempe ignorantia mali, desperatio curæ, & neglectus

(pp) Collat. §. cap. 10. (qq) Idem ibidem.

Etus aptiorum remediorum haud difficulter rumpetur. Nosque, agnita rei malitia, spe in DEUM erecti, per subsidia magis idonea dominantem nobis passionem, usurpato hactenus dominio, tandem exuemus, victamque in triumphum ducemus.

